

..... [p1]

Mon cher Mr. l[']abbé

J[']ai eu le plaisir de vous adresser hier un paquet de livres par l'entremise de Mr Ch. Beke - Je ne sais s'ils auront le merite de vous plaire, dans le cas contraire veuillez au moins tenir compte de ma bonne volonté - Depuis notre entrevue de Fletre je suis allé à Paris ou j'ai travaillé, mais je n[']ai decouvert aucun document flamand nouveau - Je joins ci contre celui que j ai eu le plaisir de vous signaler [.] vous en ferez lusage que vous voudrez - J[']ai vu le sieur Vanneufville imprimeur qui veut bien se charger de la distribution en de la perception du journal Loquela Veuillez je vous prie me faire savoir quand vous nous adresserez les premiers N^{os} et les conditions de l[']abonnement. Toujours a votre disposition si je puis vous etre utile.

Entre temps

..... [p2]

Veuillez Croire mon cher Mr. l[']abbé a mes meilleurs sentiments

Ignace de Coussemaker

adjoint au maire

Bailleul 15 Juin 84.

..... [p3]

Bibliothèque nationale de Paris, fonds latin. Manuscrit n° 9920 cartulari de l[']abbaye de Bourbourg vol. in 4 parchemin seconde moitié du XIIIe siecle folio LXII verso -

"Hec sunt (nomina) eorum qui spectant ad advocatiam ecclesie Broburgensis¹

.....

1 Ignace de Coussemaker bezorgde een uitgave in drie delen (Rijsel, 1882-1891) van het cartularium van de benedictinessenabdij 'der Edele Dames van Broekburg' in het Franse Département du Nord: *Un cartulaire de l'abbaye de N.-D. de Bourbourg*. De tekst hier is te vinden in *Tome T*, pp. 224-6, als 'CCXXII: S. D. (1250-1300) - Noms de ceux qui dépendent de l'avouerie [advocatio] de l'église de Bourbourg'. Het voorafgaande en korte document op p. 224 is 'CCXXI: S. D. (1250-1300) - Revenus de l'abbaye de Bourbourg à Crombeke'. Bij de naam *Jan* die erin voorkomt, staat een voetnoot die ook betrekking heeft op CCXXII, de briefbijlage hier: 'La langue flamande affecte de maintenir dans les noms propres le radical en le dépouillant de ses accessoires ou de l'élément euphonique; les voyelles. Il faut ajouter aussi que nos ancêtres comme le peuple de nos jours, aimaient les prénoms

In Ruscléd:

.....

monosyllabiques. De là cette multitude de personnes qui s'appelaient *Jan* ou *Jos*; de là encore cette réduction de prénoms composés de plus d'une syllabe, où l'on ne conservait habituellement que la syllabe principale tonique: *Clais* pour *Nicolas*. Dans les noms féminins: *Grieta* pour *Marquerite*, *Lisa* pour *Elise*, *Tresekin*, petite *Thérèse*, et ainsi de suite.'

De afsluitende namenrij uit de noot is samengeraapt uit CCXXII en in de Gezelle toegestuurde transcriptie van CCXXII heeft de Coussemaker naast enkele van die korte Vlaamse namen tussen haakjes de langere vorm genoteerd. Blijkbaar is dit het punt dat de Coussemaker én Gezelle interesseerde en wellicht is de noot bij CCXXI vanuit die gedeelde belangstelling ontstaan.

De vergelijking van de aan Gezelle toegezonden transcriptie met de Rijselse publicatie levert nog een drietal interessante gegevens op. Eerst wat betreft de drie plaatsnamen: twee ervan worden herzien in de *Errata* op het einde van *Tome III* (p. 96). 'Ruscléd = Ruseled (auj. Ruyssede, arr. De Thielt, Flandre Occidentale)' - 'Katinghem = Tatinghem? (nous en faisons Teteghem, canton de Dunkerque-Est, où l'abbaye de Bourbourg avait des propriétés'. De consultatie van het oorspronkelijke handschrift (Bibliothèque Nationale, Manuscrit latin 9920, ff. 62v-63r) helpt al een heel stuk vooruit betreffende die toponiemen: daar zijn te vinden 'ruseled', 'harsele' en 'kaninghem'. Dit wordt bevestigd door de Russische academicus Pavel Sh. Gabdrakhmanov. Deze onderzoeker in het domein van de 'History of private and everyday life' had reeds gewezen op het belang van de namenlijst van CCXXII in zijn bijdrage 'Comportements anthroponimiques dans les familles de sainteurs (Flandre, fin XIIe - début XIIIe siècle' in Monique Bourin - Pascal Chareille (ed.), *Genèse médiévale de l'anthroponymie moderne* V-1 (Université de Tours, 2002) p. 180 (§ 24). In een Russisch artikel uit 2014 gaat hij daar verder op in en geeft hij duidelijk te kennen dat de drie plaatsnamen wel degelijk de aaneensluitende dorpen Ruselede, Aarsele en Kanegem zijn (op het net: zie de tabellen op pp. 49-50). Een tweede gegeven: in de gedrukte versie zijn enkele onnauwkeurigheden geslopen. Zo zijn in het origineel enkele namen meer te vinden, o.m. staat onder Ruselede tussen de nrs. 37 en 38 van de hierna volgende vertaling 'Anna soror eius (Anna, haar zus)'. En die 'Anna' leidt naar een derde punt: in de gepubliceerde tekst is 'Ava' overal door 'Anna' vervangen, ondanks het feit dat de Coussemaker zelf in één van zijn toevoegingen bij de transcriptie de eerste 'Ava' nog gelijkstelde met 'Eva'. (Voetnoot van Paul Thoen)

Vertaling Paul Thoen (Latijn) (met een poging tot genealogische indeling):

Dit zijn de namen van de personen die afhangen van de voorgedij van de kerk van Broekburg.

In Ruselede:

Emma de Atrio (1) / Grieta, dochter van Emma (2) / Stephania, dochter van Emma (3) / Stephania, dochter van Grita (4) / Beatrisa, dochter van Grete (5) / Willelmus, zoon van Heilewid (6-7), zoon van mevrouw de Atrio (= 1) -

Hyldebard (overleden), zus van Greta de Atrio (8-9) / Grieta, dochter van Hyldegard (10) / Stephania, haar dochter (11) / Lisa, dochter van Stephania (12) / Margareta (overleden), haar zus (13) / Heila, haar zus (14) / Arnoud (overleden), haar broer, te Gent (15) / Willem, haar broer (16) / Treseken, haar zus (17) -

Mabin, dochter van Margareta (= 13) (18) / Rikild, zoon van Mabin (19) / Margareta, dochter van Mabin (20) / Gerrard, zoon van Mabin (21) -

Ava de Pismalvelde (overleden), dochter van Ava de Atrio (22-23) / Ava de Varneka, haar dochter (24) / Margarita, haar zus (25) / Ava, dochter van die Margarita (26) / Margareta, zus van die Ava (27) / Willelmus, haar broer (28) / Clais, haar broer (29) -

Emma de Atrio

Grieta filia Emme (Marguerite)

Stephania filia Emme

Stephania filia Grite

Beatrisa filia Grete

Willelmus filius Heilewidis filii domine de Atrio.

Mortua — Hyldebard soror Grete de Atrio

Grieta filia Hyldegard

.....

Margareta, dochter van de Varneka (= 24) (30) / Soikin, broer van die Margreta (31) / Baudwin, zijn broer (32) / Willelmus, zijn broer (33) –

Ida (overleden), dochter van Ava de Pismasvelde (= 22) (34) / Gertrud, haar dochter (35) / Grieta, zus van Gertrud (36) / Lisa, dochter van Grieta (37) / Willelmus, haar broer (38) / Walterus, haar broer (39) –

Grieta, dochter van Gertrud Longe (40-41) / Heilekin, haar dochter (42)

In Herzelee:

Gysala, dochter van Emma (= 1 uit Ruiselede?), dochter van Heilewit (1-3) / Wittin, zoon van Gysala (4) / Willelmus, zijn broer (5) –

Adalisa de Scoudebroek (6) / Ysentrudis, haar dochter (7) / Lisa, dochter van Ysentrud (8) / Stephania, dochter van Ysentrud (9) / Oliverus, haar broer (10) / Arnoud, haar broer (11), uit Brugge / Margareta, dochter van Ysentrud (12) / Beatrisa, dochter van Ysentrud (13) / Adelisa, dochter van Beatrisa (14) / Heta, haar zus (15) / Gertrud (overleden), zus van Ysentrud (16) / Henric, zoon van Gertrud, te Lo (17) / Neta, zus van Ysentrud (18) / Lisa, dochter van Neta (19) / Gertud, haar zus (20) / Yinsote, haar zus (21) / Ysentrud, haar zus (22) / Greta, haar zus (23) / Neta, dochter van Lisa (= 19), dochter van Neta (= 18) (24) / Lisa, zus van Neta (= 24), dochter van Lisa (= 19) (25) / Gerard, broer van die Lisa, te Brugge (26) / Clais, zijn broer, te Brugge (27) / Willelmus, zoon van Yinsote (= 21), dochter van Neta (= 18) (28) / Margareta, dochter van Ysentrud (= 22) (29)

In Tétéghem / Katinghem (?):

Heila, dochter van Greta (= Herzelee 23?) (1-2) / Greta, haar zus (3) / Heta, haar zus (4) / Heta, dochter van Heila (5) –

Ava de Broborg (6) / Agatha, haar dochter (7) / Hannin, zoon van die Agatha (8) / Gerard, zijn broer (9) / Godelief, zijn zus (10) / Grieta, dochter van Godelief (11) / Arnoud, haar broer (12) / Arnoud, zoon van Agatha (13)

Stephania filia eius.

Lisa filia Stephanie (Elise)

Mortua — Margareta soror eius

Heila soror eius

Mortuus — Arnoud frater eius in Gandavo

Willelmus frater eius

Treseken soror eius (petite Therese)

Mabin filia Margrete (Mathilde)

Rikild filius Mabin

Margareta filia Mabin

Gerrard filius Mabin

Mortua — Ava de Pismalvelde filia Ave de Atrio (Eva)²

Ava de Varneka filia eius

Margareta soror eius

Ava filia eius Margareta

Margareta soror eius Ave

Willelmus frater eius. Clais frater eius (Nicolas)

Margareta filia de Varneka

Soikin frater eius Margreta (petit Francois)

.....

2 In de uitgave vervangt de Coussemaker Ava overal door Anna maar hier stelt hij het overal gelijk met Eva.

Baudwin frater eius. Willelmus frater eius.

Mortua — Ida filia Ave de Pismasvelde

..... [p4]

Gertrud filia eius (Gertrude)

Grieta soror Gertrud

Lisa filia Griete

Willelmus frater eius

Walterus frater eius

Grieta filia Gertrud Longe

Heilekin filia eius.

In Harseele (Hersele-Nord)

Gysala filia Emme filia Heilewit

Wittin filius Gysale (Louis)

Willelmus frater eius.

Adalisa de Scoudebroek.

Ysentrudis filia eius

Lisa filia Ysentrud

Stephania filia Ysentrud

Oliverus frater eius

Arnoud frater eius Brugensis

Margareta filia Ysentrud

Beatrisa filia Ysentrud

Adelisa filia Beatrise

Heta soror eius (Henriette)

Mortua — Gertrud soror Ysentrud

Henric filius Gertrud in Lo (pres Dixmude)

Neta soror Ysentrud (Henriette ou Antoinette)

Lisa filia Nete

Gertrud soror eius

Yinsote soror eius

Ysentrud soror eius.

Greta soror eius

Nete filia Lise filia Nete

Lisa soror Nete filia Lise

Gerard frater eius Lise } in Brugis

Clais frater eius (Nicolas) }

Willelmus filius Yinsote filia Nete

Margareta filia Ysentrud

In Katinghem (Pas de Calais)³

Heila filia Grete

.....

3 Fleurbaix (seigneurie de Catinghem) ligt in de Pas-de-Calais.

Greta soror eius

Heta soror eius

Heta filia Heile

..... [p6]

Ava de Broborg

Agatha filia eius

Hannin filius eius Agathe

Gerard frater eius.

Godelief soror eius (Godelieve)

Grieta filia Godelief

Arnoud frater eius

Arnoud filius Agathe.

Nota - L'orthographe est scrupuleuse tous les mots entre parentheses ne figurent pas dans le texte - a cette epoque on m'employait pas le j - on disait eius = ejus.

Comme vous le voyez il y a quelques prenomms dont je n'ai pu trouver le nom moderne J'espere que vous serez plus heureux que moi -

Briefbeschrijving

Verzender	De Coussemaker, Ignace
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	15/06/1884
Verzendingsplaats	Bailleul
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	De brieven van elf vooraanstaande Frans-Vlamingen aan Guido Gezelle (1884-1899) / door Christine Decoo. - ongepubliceerde licentiaatsverhandeling Gent, 1984, dl.1, p.127-130

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	2 dubbele vellen, 211x135; 209x132 wit papiersoort: 5 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle; idem rechts: 15/6 1884 (inkt, beide hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5406
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid= library/v/obbrugge/gezelle 11719

Inhoud

Incipit	J'ai eu le plaisir de vous adresser
Tekstsoort	brief
Talen	Frans; Latijn

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	15/06/1884, Bailleul, Ignace De Coussemaker aan [Guido Gezelle]
Editeur	Rik Van Gorp; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
